

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS
ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2 IR 27² STRAIPSNIŲ PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO
PAPILDYMO 29² STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3831**

Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2019 m. spalio 9 d. sprendimo Nr. SV-S-1402 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 6 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė

n u t a r i a :

Nepritarti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 27² straipsnių papildymo bei įstatymo papildymo 29² straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIP-3831 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-3831) dėl šių priežasčių:

1. Įstatymo projektu Nr. XIIP-3831 siūloma Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymą (toliau – keičiamas įstatymas) papildyti 29² straipsniu, kuriame numatoma įtvirtinti, kad transporto priemonių remonto veikla gali būti vykdoma tik patalpose, registruotose Aplinkos ministerijos valdomoje valstybės informacinėje sistemoje, taip pat numatoma, kad reikalavimus patalpoms ir valstybės informacinės sistemos nuostatus tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad pakeitimu siekiama spręsti problemą, kad dalis paslaugas pagal paslaugų bei verslo liudijimus teikiančių subjektų savo veiklą (pavyzdžiui, automobilių remonto paslaugas) vykdo tam nepritaikytose patalpose. Atkreiptinas dėmesys, kad teisės aktai šiuo metu jau nustato institucijų funkcijas ir atsakomybę dėl reikalavimų nustatymo patalpoms, kuriose atliekamos transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugos, dėl nustatytų reikalavimų laikymosi kontrolės ir susijusių duomenų rinkimo, vertinimo ir kaupimo. Keičiamo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 27, 28 punktuose nustatyti įgaliojimai Susisiekimo ministerijai arba jos įgaliotai institucijai atlikti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugų kontrolę; tvirtinti reikalavimus transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą atliekantiems asmenims ir nustatyti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugų teikimo tvarką. Keičiamo įstatymo 28 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą turi būti atliekami laikantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos (Lietuvos standartizacijos departamento)

patvirtinto standarto. Vadovaujantis Transporto priemonių techninio aptarnavimo ir remonto paslaugų teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2016 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. 2BE-45 „Dėl transporto priemonių techninio aptarnavimo ir remonto paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis, techninį aptarnavimą ir remontą atliekantys asmenys turi turėti patalpas, kuriose teikiamos techninio aptarnavimo ir remonto paslaugos; patalpos turi atitikti higienos ir priešgaisrinės apsaugos reikalavimus, nustatytus teisės aktuose; šio aprašo nuostatų vykdymo kontrolę vykdo Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos (nuo 2017 m. gruodžio 1 d. – Lietuvos transporto saugos administracija) pareigūnai. Aplinkos apsaugos reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai ir remontui aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. D1-405 „Dėl Aplinkos apsaugos reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai ir remontui aprašo patvirtinimo“, nustato aplinkos apsaugos reikalavimus transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto dirbtuvių įrengimui, transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto metu susidarančių atliekų ir nuotekų tvarkymui, aplinkos oro apsaugai ir taikomas asmenims, valdantiems (naudojantiems) transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto dirbtuves ir vykdančioms transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto, transporto priemonių plovimo, pakartotinės apdailos veiklą, rengiantiems tokių dirbtuvių statybos projektus. Šiame apraše nustatyta, kad transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veikla turi būti vykdoma negyvenamosios paskirties pastatuose: paslaugų paskirties (tik autoservisuose), garažų paskirties, gamybos ir pramonės paskirties pastatuose (tik gamyklose, dirbtuvėse); transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės turi vykdyti veiklos metu susidariusių atliekų apskaitą per Vieningą gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą (GPAIS), per ją teikti Aplinkos apsaugos agentūrai deklaraciją apie veiklą; šios deklaracijos pagrindu Aplinkos apsaugos agentūra įregistruoja įmonę Transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių sąrašė; aplinkos apsaugos reikalavimų transporto priemonių techninei priežiūrai ir remontui vykdymą kontroliuoja Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos. Pastatų klasifikavimą pagal paskirtį nustato STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“. Pagal STR nuostatas paslaugų paskirties pastatai – skirti paslaugoms teikti: taisyklos, remonto dirbtuvės, priėmimo ir išdavimo punktai, autoservisai, plovyklos ir kiti pastatai. Duomenys apie statinių, patalpų pagrindinę naudojimo paskirtį registruojami ir tvarkomi Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadaistre. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies 3 punktu patikrinti, ar pastatai (patalpos), išskyrus energetikos objektus ir susisiekimo

komunikacijas ir su jomis susijusius kitus inžinerinius statinius, naudojami pagal paskirtį ir pagal veiklai nustatytus reikalavimus, turi teisę savivaldybių administracijos. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 49 straipsnio 5 dalį statinių naudojimo priežiūrą atliekantys subjektai, vadovaudamiesi STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-971 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“ patvirtinimo“, informaciją apie statinių naudojimo priežiūros vykdymą, teikia Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos. Pažymėtina ir tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 10 straipsnio 4 punktu valstybės informacinių išteklių kūrimas turi būti paremtas, be kita ko, planavimo principu, kuris reiškia, kad turi būti planuojami valstybės informacinių išteklių steigimo, kūrimo ir tvarkymo eiliškumas, terminai, finansiniai ir žmogiškieji ištekliai ir reikalingos teisinės, organizacinės, programinės ir techninės priemonės. Tačiau įstatymo projekto Nr. XIIIP-3831 aiškinamajame rašte informacija apie naujos sistemos finansavimą nepateikta, aiškinamajame rašte nepagrįstai teigiama, kad įstatymo projekto Nr. XIIIP-3831 įgyvendinimui papildomų lėšų nereikės. Taip pat nepagrįsti naujos informacinės sistemos sukūrimo nauda ir kaštai, nenumatyti naujos informacinės sistemos finansavimo šaltiniai, neišanalizuotos esamų valstybės informacinių sistemų panaudojimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-3831 aiškinamajame rašte nurodytam tikslui siekti galimybės. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad siūlomos keičiamo įstatymo 29² straipsnio nuostatos yra perteklinės galiojančio teisinio reguliavimo atžvilgiu. Kaip minėta, reikalavimų patalpoms, kuriose atliekamos transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugos, kontrolės mechanizmas šiuo metu yra nustatytas ir veikiantis, o naujos siauros paskirties valstybės informacinės sistemos, kurioje dalis informacijos dubliuotųsi su kitose duomenų bazėse kaupiama informacija, kūrimas, nepagrįstas ir netikslingas.

2. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme nėra tikslinga apibrėžti įstatymo projektu Nr. XIIIP-3831 siūlomos sąvokos „transporto priemonės identifikavimo numeris (VIN)“. Pažymėtina, kad sąvoka „transporto priemonės identifikavimo numeris (VIN)“ yra apibrėžta 2011 m. sausio 11 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 19/2011 dėl variklinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į gamintojo identifikavimo plokštelę ir transporto priemonės identifikavimo numerį reikalavimų, kuriuo įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 661/2009 dėl variklinių transporto priemonių, jų priekabų ir joms skirtų sistemų, sudėtinių dalių bei atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į jų bendrąją saugą, reikalavimų (toliau – Reglamentas 19/2011) 2 straipsnio 2 punkte. Kadangi Reglamentas 19/2011 yra tiesioginio taikymo teisės aktas papildomas sąvokos apibrėžimas

nacionalinėje teisėje nereikalingas. Juolab, kad įstatymo projekte Nr. XIIP-3831 siūloma sąvokos apibrėžtis neatitinka ir ISO 3779 standarto dėl transporto priemonių identifikavimo numerio struktūros.

3. Įstatymo projektu Nr. XIIP-3831 siūloma Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 27² straipsnio 6 dalies nuostata, kad Centralizuotosios techninės apžiūros duomenų bazės ir Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro duomenis, susiejančius transporto priemonės valstybinės registracijos numerį ir VIN, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali gauti ir kiti juridiniai asmenys yra nepagrįsta, nederanti su 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) nuostatomis ir perteklinė. Pirma, ši siūloma nuostata visiškai nėra pagrįsta aiškinamajame rašte, todėl nėra galimybės įvertinti ja siekiamų tikslų. Aiškinamajame rašte viso labo nurodoma tik aplinkybė, kad kadangi tai asmens duomenys, būtina tokią galimybę nustatyti būtent įstatymu, o ne poįstatyminiais teisės aktais, tačiau pačios galimybės egzistavimo poreikis nėra argumentuojamas. Pažymėtina ir tai, kad aiškinamajame rašte nėra detalizuota, kokių konkrečiai duomenų gavimas turimas omenyje, todėl nežinia, ar tikrai omenyje turimas asmens duomenų tvarkymas. Antra, jei, kaip nurodoma aiškinamajame rašte, omeny vis tik turimas asmens duomenų tvarkymas, siūloma nuostata neatitinka Bendrojo duomenų apsaugos reglamento nuostatų – pagal šio reglamento 5 straipsnio 1 dalies b punktą turi būti nurodomas duomenų tvarkymo tikslas, tačiau jis nėra nurodomas nei siūlomoje 27² straipsnio 6 dalyje, nei detalizuojamas aiškinamajame rašte. Be to, Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad duomenų tvarkymo tikslas turi būti nustatytas duomenų tvarkymo pagrinde. Tame pagrindime galėtų būti nustatytos sąlygos, reglamentuojančios duomenų tvarkymo teisėtumą, tvarkytinų duomenų rūšis, atitinkamus duomenų subjektus, subjektus, kuriems asmens duomenys gali būti atskleisti ir tikslai, dėl kurių asmens duomenys gali būti atskleisti, tikslo apribojimo principus, saugojimo laikotarpius ir duomenų tvarkymo operacijas bei duomenų tvarkymo procedūras, įskaitant priemones, kuriomis būtų užtikrintas teisėtas ir sąžiningas duomenų tvarkymas. Asmens duomenų tvarkymo teisėtumo reikalavimai yra nustatyti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 6 straipsnyje, tad jau minėta aiškinamojo rašto nuostata dėl būtinybės duomenų tvarkymo galimybę nustatyti įstatymu, o ne poįstatyminiais teisės aktais, neatitinka šio straipsnio reikalavimų – priešingai, atsižvelgiant į Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 6 straipsnio 1 dalies nuostatas, asmens duomenų tvarkymas gali būti grindžiamas ir kitais Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 6 straipsnyje nurodomais kriterijais, net ir nesant įstatyminio reguliavimo. Trečia, siūloma nuostata nepatenka į 27² straipsnio reguliavimo dalyką – šis straipsnis reguliuoja keitimąsi duomenimis tarp

su eismo saugumo sritimi susijusių registrų, valstybės informacinių sistemų ir duomenų bazių, tačiau ne duomenų teikimą suinteresuotiems duomenų gavėjams. Be to, registrų ir valstybės informacinių duomenų teikimas duomenų gavėjams yra sureguliuotas Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 27, 35 straipsniuose, kuriuose įtvirtintas bendras duomenų viešumo principas (išskyrus įstatymų ir Europos Sąjungos teisės aktų nustatytas išimtis), todėl esamas teisinis reguliavimas yra pakankamas, o įstatymo projektu Nr. XIIIIP-3831 siūloma Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 27² straipsnio 6 dalies nuostata yra perteklinė.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras